

Bostadsutskottets betänkande

1986/87:18

om anslag till länsstyrelserna m. m.
(prop. 1986/87:100 delvis)

BoU
1986/87:18

Sammanfattning

I betänkandet behandlas vad i budgetpropositionen föreslagits om anslag till länsstyrelserna m. m. jämte sju motioner.

Regeringens förslag om anslag tillstyrks av utskottet. Häremot stående motionsyrkanden avstyrks. Även övriga motioner avseende ökad resurstilldelning till olika verksamheter vid länsstyrelserna avstyrks av utskottet.

Till betänkandet har fogats fyra reservationer.

TRETTONDE HUVUDTITELN

1 Propositionen

Regeringen har i proposition 1986/87:100 bilaga 15 (civildepartementet) under E 1 (s. 79—131) föreslagit riksdagen att till Länsstyrelserna m. m. för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag på 1 223 433 000 kr.

2 Motionerna

Utskottet behandlar i detta betänkande de under allmänna motionstiden 1987 väckta motionerna 1986/87:

Bo303 av Karl-Anders Petersson m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär att även länsstyrelserna i Blekinge, Gotlands och Jämtlands län erhåller egen dator i direkt kontakt med den centrala datoranläggningen,

Bo308 av Björn Körlof (m) vari hemställs

1. att riksdagen till länsstyrelsen i Kopparbergs län för fortsatta åtgärder med anledning av den särskilda fastighetsstrukturen inom jord- och skogsbruket för budgetåret 1987/88 anslår 400 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit,

2. att riksdagen hos regeringen begär att dessa merkostnader utöver regeringens förslag belastar utgifterna för det generella jordbruksstödet,

Bo311 av Per-Ola Eriksson (c) vari — med hänvisning till motion 1986/87:A465 — hemställs att riksdagen beslutar att som sin mening ge regering-

en till känna vad som i motionen anförts om resurser för ett markavvattningsprojekt,

BoU 1986/87:18

Bo312 av Alf Svensson (c) vari — med hänvisning till motion 1986/87:Jo802 — hemställs att riksdagen beslutar förstärka anslaget till länsstyrelsernas naturvårdsenhet med 30 milj. kr. för budgetåret 1987/88,

Bo313 av Kerstin Gellerman och Sigge Godin (båda fp) vari — med hänvisning till motion 1986/87:Jo804 — hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om betydelsen av ekologisk kunskap på länsstyrelsernas naturvårdsenheter,

Bo314 av Martin Olsson och Görel Thurdin (båda c) vari — med hänvisning till motion 1986/87:A491 — hemställs att riksdagen inom ramen för anslaget E 1. Länsstyrelserna anvisar medel för servicekontorets i Ånge verksamhet,

Bo517 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari — med hänvisning till motion 1986/87:Jo803 — såvitt nu är i fråga hemställs

1. att riksdagen till Länsstyrelserna m. m. för budgetåret 1987/88 anslår ytterligare 5 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit för förstärkning av länsstyrelsernas naturvårdsenheter.

3 Yttrande

Bostadsutskottet har inhämtat yttrande från jordbruksutskottet om länsstyrelsernas naturvårdsenheter m. m. Yttrandet (JoU 1986/87:5 y) har som bilaga fogats till detta betänkande.

4 Utskottet

4.1 Inledning

Länsstyrelserna svarar för den statliga förvaltningen i länet i den mån detta inte ankommer på andra myndigheter. Enligt länsstyrelseinstruktionen skall länsstyrelserna främja länets utveckling och befolkningens bästa samt verka för att statlig, kommunal och landstingskommunal verksamhet samordnas och anpassas till de regionalpolitiska målen och till riktlinjerna för hushållning med mark och vatten. Arbetsuppgifterna berör bl. a. samhällsutbyggnaden i vid mening, totalförsvaret, social omvårdnad och räddningstjänst. Länsstyrelserna är högsta polisorgan i länet samt huvudmän för priskontorsverksamheten.

Länsstyrelserna är i sitt arbete direkt underställda regeringen. Samtidigt fungerar de i en del frågor som regionala organ åt vissa centrala ämbetsverk.

Varje länsstyrelse leds av en styrelse. Landshövdingen är styrelsens ordförande. Styrelsen består därutöver av 14 ledamöter, som utses av landstinget.

Länsstyrelsernas hittillsvarande ansvar för den regionala skatteförvaltningen upphörde den 1 januari 1987 då de nya länsskattemyndigheterna

bildades. Efter utbrytningen av skatteavdelningarna består en länsstyrelse, med undantag för länsstyrelserna i Stockholms och Norrbottens län, av en planeringsavdelning samt en allmän och en administrativ enhet. Länsstyrelsen i Stockholms län är indelad i tre avdelningar; planeringsavdelningen, förvaltningsavdelningen och administrativa avdelningen.

I Norrbottens län pågår en försöksverksamhet med samordnad länsförvaltning. Länsstyrelsen är där indelad i enheter som är direkt underställda landshövdingen. Försöksverksamheten i Norrbottens län bedrivs enligt riksdagens beslut (BoU 1985/86:3) under tiden den 1 juli 1986 — den 30 juni 1989. Under försöksperioden fullgör länsstyrelsen de uppgifter som för närvarande ankommer på länsvägskämnden, länsskolkämnden, lantbrukskämnden, fiskenkämnden och länsbostadskämnden i länet. Syftet med försöksverksamheten är att den statliga länsförvaltningen särskilt i frågor som gäller länets utveckling och framtid skall uppträda mer samlat och bli effektivare. Enligt vad som anges i budgetpropositionen avses riksdagen under mandatperioden föreläggas en proposition om samordnad länsförvaltning.

Bostadsutskottet avser att under hösten 1987 behandla vissa motioner om länsstyrelseinstruktionen m. m. väckta under årets allmänna motionstid. I några av dessa motioner finns även yrkanden som gäller försöksverksamheten med samordnad länsförvaltning. Utskottet tar således i detta betänkande inte ställning i dessa frågor.

Utskottet behandlar i nu föreliggande betänkande dels sju motioner med yrkanden om resurstilldelningen till olika verksamheter inom länsstyrelserna, dels anslagsyrkandet om länsstyrelserna m. m. i årets budgetproposition.

4.2 Resurstilldelningen till länsstyrelserna

4.2.1 Naturvårdsenheterna

Länsstyrelsernas naturvårdsenheter handlägger naturvårds-, miljö- och hälsoskyddsfrågor på regional nivå. Naturvårdande uppgifter avser bl. a. inventering och planering samt förvaltning av naturvårdsobjekt. Länsstyrelsens uppgifter på miljöskyddsområdet är bl. a. att pröva tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen och att utöva tillsyn. En viktig uppgift är att informera kommunerna till stöd för deras tillsynsverksamhet och att följa utvecklingen.

I två motioner, Bo312 (c) och Bo517 (fp) yrkande I, framhålls behovet av *ökade resurser vid länsstyrelsernas naturvårdsenheter*.

I motiveringen till motion Bo312 (c), som återfinns i motion Jo802, framhålls att naturvårdsenheterna lider av svår resursbrist. Samtidigt växer arbetsbelastningen på naturvårdsenheterna snabbt. Detta anses motivera en förstärkning med i genomsnitt tre handläggare per länsstyrelse. För att möjliggöra en sådan resursförstärkning föreslås i motionen att anslaget till naturvårdsenheterna ökas med 30 milj. kr. för nästa budgetår.

Även i folkpartiets partimotion Bo517 föreslås en förstärkning av naturvårdsenheterna. I motionens yrkande I hemställs således att riksdagen skall

anslå 5 milj. kr. utöver regeringens förslag till länsstyrelserna för detta ändamål. Enligt motivtexten — som återfinns i motion Jo803 — har situationen på de flesta naturvårdsenheterna nu blivit ohållbar. Lagreglerade uppgifter kan på många håll inte utföras, och den förebyggande miljövården blir i än högre grad eftersatt.

Jordbruksutskottet har avgivit ett yttrande över de motioner som avser verksamheten vid naturvårdsenheterna. I yttrandet framhålls att miljövårdsorganisationen för närvarande genomgår en översyn av en särskild utredare. Enligt direktiven för översynen (dir. 1986:25) bör bl. a. övervägas vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att säkerställa att resurserna för miljövård och då särskilt för tillsyn och kontroll på den regionala nivån kan användas så effektivt som möjligt och prioriteras till de mest angelägna områdena. På naturvårdsområdet bör utgångspunkten för översynen vara att naturvårdsverkets och länsstyrelsernas insatser koncentreras till de från naturvårdssynpunkt mest prioriterade arbetsuppgifterna. Utredaren bör redovisa sina förslag senast den 1 september 1987. Enligt jordbruksutskottets mening bör motionsyrkandena om resursförstärkning till naturvårdsenheterna avstyrkas med hänsyn till att naturvårdsenheternas verksamhet är föremål för utredning.

Bostadsutskottet instämmer i jordbruksutskottets yttrande över de aktuella motionerna. Resultatet av den pågående översynen bör inväntas innan vidare överväganden om resurstilldelningen till naturvårdsenheterna görs. Det bör dock framhållas att de besparingar som enligt regeringens förslag behöver göras inom länsstyrelseorganisationen under nästa budgetår inte kommer att drabba angelägen verksamhet vid naturvårdsenheterna. Den redovisning av möjliga besparingar som görs i budgetpropositionen avser således andra verksamhetsområden. Mot den ovan redovisade bakgrunden avstyrks motionerna Bo312 (c) och Bo517 (fp) yrkande 1, båda motionerna såvitt avser förslagen om resursförstärkning av länsstyrelsernas naturvårdsenheter.

Verksamheten vid naturvårdsenheterna behandlas även i motion Bo313 (fp), med motivtext i motion Jo804. I motionen framhålls att hotet mot det öppna kulturlandskapet är överhängande i Sverige. Marker som inte brukas eller betas förbuskas snabbt eller planteras med gran och tall. Enligt motionärerna är kunskaperna på detta område bristfälliga. *Den ekologiska kunskapen* hos handläggare *på länsstyrelsenivå* föreslås därför utökas genom utbildning så att de kan ge råd och sprida information i dessa frågor.

Bostadsutskottet behandlade även föregående år ett motsvarande motionsyrkande (se BoU 1985/86:19 s. 6) och framhöll då bl. a. att det inte torde föreligga något hinder för länsstyrelserna att med bistånd från exempelvis länsstyrelsernas organisationsnämnd vidta de åtgärder som efterfrågas av motionärerna. Även om utskottet kan instämma i vad motionärerna anfört om betydelsen av ekologiska kunskaper torde således inte något riksdagens tillkännagivande i frågan vara erforderligt. Motion Bo313 (fp) avstyrks av detta skäl.

4.2.2 Övriga frågor

Problemen med att genomföra en *fastighetsrationalisering* i *Kopparbergs län* behandlas i motion Bo308 (m). Kostnaderna för att genomföra fastighetsrationalisering i länet är med de särskilda förhållanden som där råder bety-

dande, och eftersom dessa kostnader i stor omfattning belastar fastighetsägarna anses detta utgöra ett hinder för genomförande av en i övrigt önskvärd rationalisering.

Med hänvisning till att regeringen i budgetpropositionen har minskat det av länsstyrelsen i Kopparbergs län äskade anslaget för fastighetsrationalisering föreslås riksdagen i motionens yrkande 1 anslå 400 000 kr. utöver regeringens förslag till denna verksamhet. I motionens yrkande 2 föreslås att dessa merkostnader belastar det generella jordbruksstödet.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har under några år erhållit extra medelstillsdelning för åtgärder med anledning av den särskilda fastighetsstrukturen inom jord- och skogsbruket. Även i år föreslås i budgetpropositionen medelstillsdelning för detta ändamål, dock med ett mindre belopp än länsstyrelsen yrkat. I jordbruksutskottets yttrande över motionen anförs att man inte är beredd att förorda någon ändring av regeringens förslag om det aktuella anslaget. Enligt jordbruksutskottet är programmet för fastighetsrationalisering inom jord- och skogsbruket i Kopparbergs län ännu i ett skede av förhandlingar med de enskilda markägarna.

Bostadsutskottet har inte haft skäl att göra någon annan bedömning än jordbruksutskottet i den nu aktuella frågan. Motion Bo308 (m) avstyrks sålunda.

Behovet av utvecklingsinsatser i Råne älvdal behandlas i motion Bo311 (c). I motionen föreslås — med hänvisning till motion A465 — att riksdagen skall göra ett tillkännagivande om att lantbruksenheten vid länsstyrelsen i Norrbottens län bör erhålla ekonomiska resurser för ett *markavvattningsprojekt i Råne älvdal*. Förslaget motiveras med den betydelse markavvattning av jordbruksmark har för möjligheterna att utveckla jordbruket i Råne älvdal.

Enligt jordbruksutskottet kommer regeringen inom ramen för ett aviserat förslag till åtgärdsprogram för Norrlandsjordbruket att föreslå ett bidragssystem för täckdikningsprojekt. Den fråga som väckts genom motionsyrkandet är enligt jordbruksutskottets bedömning inte tillräckligt utredd för att göras till föremål för något uttalande av riksdagen.

Även i denna fråga delar bostadsutskottet den bedömning som görs i jordbruksutskottets yttrande. Det torde således närmast åligga berörda myndigheter att göra en bedömning av förutsättningarna för ett markavvattningsprojekt. Bostadsutskottet avstyrker med hänvisning härtil motion Bo311 (c).

Frågan om *dataresurser vid vissa länsstyrelser* behandlas i motion Bo303 (c). I motionen framhålls att regionala ADB-anläggningar finns i samtliga län utom tre, nämligen Blekinge, Gotlands och Jämtlands län. Dessa tre län utnyttjar datorer i grannlän. Enligt motionärerna innebär det en stor brist att den direkta kontakten med den centrala datoranläggningen saknas. Personalen på de berörda länsstyrelserna upplever dessutom sin situation som negativ och osäker. Av dessa orsaker föreslås i motionen att riksdagen hos regeringen begär att även länsstyrelserna i Blekinge, Gotlands och Jämtlands län erhåller egen dator i direkt kontakt med den centrala datoranläggningen.

De regionala ADB-anläggningar som diskuteras i motion Bo303 (c) används framför allt för skatteändamål. I och med att skatteavdelningarna bröts ut ur länsstyrelserna den 1 januari 1987 har datoranläggningarna också organisatoriskt kommit att tillhöra länsskattemyndigheterna.

Det vidare behovet av datorstöd vid de olika länsskattemyndigheterna får enligt bostadsutskottets mening klargöras i samband med de organisatoriska och administrativa överväganden som måste göras vid de nya myndigheterna. Länsstyrelsernas eget databehov löses redan i dag huvudsakligen med småskalig datateknik. Det är också inom detta område som utvecklingen beträffande dataanvändningen kommer att ske. Inom länsstyrelsernas organisationsnämnd (LON) pågår i samarbete med olika länsstyrelser ett projekt som syftar till att utveckla system, program m. m. för länsstyrelsernas dataanvändning. De tre diskuterade länsstyrelserna har efter vad utskottet erfarit samma möjligheter som övriga länsstyrelser att delta i detta utvecklingsarbete samt att införskaffa och utnyttja smådatorer. Med hänvisning till det ovan anförda avstyrks således motion Bo303 (c).

I motion Bo314 (c), med motivtext i motion A491, diskuteras framtiden för det *servicekontor i Ånge* som länsstyrelsen i Västernorrland upprätthållit sedan år 1983. Kontorets uppgifter är bl. a. att bedriva uppsökande och initierande verksamhet inom Ånge kommun och angränsande delar av Sundsvalls kommun samt att fungera som förmedlande länk mellan företag och enskilda personer i området och länsstyrelsens regionalekonomiska enhet.

Verksamheten har hittills finansierats dels med länsplaneringsmedel, dels genom att en tjänst vid regionalekonomiska enheten, som hålls vakant, tillförts servicekontoret. Länsstyrelsen har i sin anslagsframställan föreslagit att fasta tjänster skall inrättas vid servicekontoret. Medel för detta ändamål har inte anslagits i årets budgetproposition. Av detta skäl föreslås i motionen att riksdagen anvisar medel för verksamheten vid servicekontoret i Ånge.

Statskontoret har på regeringens uppdrag utvärderat försöksverksamheten med ett statligt servicekontor i Ånge. Enligt vad bostadsutskottet erfarit förbereds inom regeringskansliet ett fortsatt uppdrag till statskontoret med syfte att föreslå former för finansiering och organisation av statliga servicekontor med utgångspunkt bl. a. i erfarenheterna av Ångeprojektet. Överväganden om finansiering av bl. a. servicekontoret i Ånge torde således komma att göras i detta sammanhang. Bostadsutskottet finner det med hänvisning härtill inte erforderligt att föreslå någon ytterligare riksdagens åtgärd i frågan. Motion Bo314 (c) avstyrks således.

4.2.3 Anslag

Bostadsutskottet har ovan avstyrkt motionsförslag om ökad resurstilldelning till olika verksamheter inom länsstyrelserna. I två motioner, Bo312 (c) och Bo517 (fp) yrkande 1, innebär förslagen även att anslaget till länsstyrelserna m. m. skall ökas. Dessa motioner avstyrks således även såvitt nu är i fråga. Regeringens förslag till *länsstyrelseanslag* tillstyrks av utskottet.

4.3 Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *ökade resurser vid länsstyrelsernas naturvårdsenheter*

- att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Bo312 och 1986/87:Bo517 yrkande 1, båda yrkandena såvitt nu är i fråga, BoU 1986/87:18
2. beträffande *den ekologiska kunskapen på länsstyrelsenivå*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Bo313,
3. beträffande *fastighetsrationaliseringen i Kopparbergs län*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Bo308 yrkandena 1 och 2,
4. beträffande *markavvattningsprojekt i Råne älvadal*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Bo311,
5. beträffande *dataresurser vid vissa länsstyrelser*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Bo303,
6. beträffande *servicekontor i Ånge*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Bo314,
7. beträffande *länsstyrelseanslag*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1986/87:Bo312 och 1986/87:Bo517 yrkande 1, båda yrkandena såvitt nu är i fråga, till *Länsstyrelserna m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 1 223 433 000 kr.

Stockholm den 30 april 1987

På bostadsutskottets vägnar

Agne Hansson

Närvarande: Agne Hansson (c), Oskar Lindkvist (s), Rolf Dahlberg (m), Magnus Persson (s), Erling Bager (fp), Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Margareta Palmqvist (s), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m), Rune Evensson (s), Birgitta Hambræus (c), Tore Claeson (vpk), Berit Bölander (s) och Britta Sundin (s).

Reservationer

1. Ökade resurser vid länsstyrelsernas naturvårdsenheter (mom. 1)

Erling Bager och Karl-Göran Biörsmark (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Bostadsutskottet instämmer" och slutar med "länsstyrelsernas naturvårdsenheter" bort ha följande lydelse:

I en avvikande mening (fp) till jordbruksutskottets yttrande understryks att situationen för länsstyrelsernas naturvårdsenheter på de flesta håll nu blivit ohållbar. Många viktiga uppgifter kan på grund av resursbrist inte utföras. Bostadsutskottet finner det mot denna bakgrund inte rimligt att, som jordbruksutskottets majoritet föreslår, invänta en organisatorisk översyn av miljövårdsorganisationen. En ökad medelstilldelning till naturvårdsenheterna är nödvändig redan inför det kommande budgetåret. Det är

otvetydigt så att naturvårdsenheterna har drabbats särskilt hårt av vidtagna besparingar inom länsstyrelserna. Samtidigt har länsstyrelserna och deras naturvårdsenheter tilldelats en rad nya uppgifter inom bl. a. miljövårdsområdet. Detta har i många fall inneburit svårigheter att utföra vissa lagreglerade uppgifter. Än svårare har det varit att på ett tillfredsställande sätt ombesörja den förebyggande miljövården. Det finns mot bakgrund härav en uppenbar risk för att av besparingsskäl framtvingade insatsminskningar på sikt kan ge skador som både blir dyra och svåra eller t. o. m. omöjliga att åtgärda.

Vad ovan anförts med anledning av motionerna Bo312 (c) och Bo517 (fp) yrkande I, båda yrkandena såvitt nu är i fråga, innebär således att bostadsutskottet anser att ytterligare resurser skall tillföras länsstyrelsernas naturvårdsenheter. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Bostadsutskottet återkommer nedan till frågan om storleken på anslagsökningen.

dels att moment I i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. *beträffande ökade resurser vid länsstyrelsernas naturvårdsenheter*

att riksdagen med anledning av motionerna 1986/87:Bo312 och 1986/87:Bo517 yrkande I, båda yrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

2. Den ekologiska kunskapen på länsstyrelsenivå (mom. 2)

Erling Bager och Karl-Göran Biörsmark (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Bostadsutskottet behandlade" och slutar med "detta skäl" bort ha följande lydelse:

Bostadsutskottet anser den i motion Bo313 (fp) behandlade frågan vara mycket viktig. Inom ramen för en ökad satsning på naturvårdsenheterna bör bevarandet av det öppna kulturlandskapet ägnas särskild uppmärksamhet. Handläggare på länsstyrelserna bör ges möjlighet att komplettera sin ekologiska utbildning så att de i sin tur kan sprida kunskap i dessa frågor till berörda markägare och övriga. Det bör ankomma på regeringen att finna lämpliga former för att öka den ekologiska medvetenheten på länsstyrelsernas naturvårdsenheter i enlighet med vad utskottet angivit. Vad utskottet ovan anförts med anledning av motion Bo313 (fp) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. *beträffande den ekologiska kunskapen på länsstyrelsenivå*
att riksdagen med anledning av motion 1986/87:Bo313 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

3. Dataresurser vid vissa länsstyrelser (mom. 5)

Agne Hansson och Birgitta Hambraeus (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Det vidare" och slutar med "motion Bo303 (c)" bort ha följande lydelse:

Enligt bostadsutskottets mening bör utgångspunkten för fortsatta överväganden om datorstödet vid de nya länskattemyndigheterna resp. vid länsstyrelserna vara att samtliga län skall förfoga över egna länsdatorer och övrig datorkapacitet i erforderlig omfattning. Det är således angeläget att den hittillsvarande diskrimineringen av Blekinge, Gotlands och Jämtlands län i dessa avseenden upphör. Ur regionalpolitisk synpunkt är det speciellt angeläget att dessa glesbygdslän ges möjlighet att utveckla sin verksamhet med hjälp av datorer på samma villkor som övriga län.

Vad utskottet med anledning av motion Bo303 (c) ovan anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. beträffande *dataresurser vid vissa länsstyrelser*
att riksdagen med anledning av motion 1986/87:Bo303 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

4. Länsstyrelseanslag (mom. 7)

Under förutsättning av bifall till reservation 1

Erling Bager och Karl-Göran Biörsmark (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Bostadsutskottet har" och slutar med "av utskottet" bort ha följande lydelse:

Bostadsutskottet har med anledning av motionerna Bo312 (c) och Bo517 (fp) yrkande 1 ovan uttalat sig för att länsstyrelsernas naturvårdsenheter bör ges en i förhållande till regeringens förslag ökad resurstilldelning för budgetåret 1987/88. Utskottet anser att förslaget i folkpartiets partimotion Bo517 yrkande 1 såvitt avser storleken på anslaget till länsstyrelserna m. m. är väl avvägt mot bakgrund av den restriktiva ekonomiska politik som fortfarande måste föras. Riksdagen bör således anslå ytterligare 5 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit för förstärkning av länsstyrelsernas naturvårdsenheter. Motion Bo312 (c) såvitt nu är i fråga avstyrks.

dels att moment 7 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

7. beträffande *länsstyrelseanslag*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Bo517 yrkande 1 såvitt nu är i fråga och med anledning av regeringens förslag samt med avslag på motion 1986/87:Bo312 såvitt nu är i fråga till *Länsstyrelserna m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 1 228 433 000 kr.

1986/87:5 y

om länsstyrelsernas naturvårdsenheter m. m.

Till bostadsutskottet

Bostadsutskottet har genom beslut den 17 februari 1987 berett jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över motionerna 1986/87:Bo308, Bo311 (A465), Bo312 (Jo802), Bo313 och Bo517 yrkande 1 (Jo803).

Med anledning därav får utskottet anföra följande.

I motionerna Bo312 av Alf Svensson (c) och Bo517 av Bengt Westerberg m. fl. (fp), yrkande 1, yrkas på förstärkt anslag till länsstyrelsernas naturvårdsenheter. I motionerna hävdas att lagreglerade uppgifter på många håll inte kunnat utföras, sedan enheterna drabbats av betydande nedskärningar samtidigt som nya uppgifter tillkommit. Enligt motion Bo313 av Kerstin Gellerman och Sigge Godin (fp) bör den ekologiska kunskapen hos handläggare på länsstyrelsenivå utökas genom utbildning.

Utskottet får erinra om att den regionala förvaltningen för närvarande är inne i ett skede av betydande förändringar. Miljövårdsorganisationen genomgår översyn av en särskild utredare. Enligt direktiven för översynen (dir. 1986:25) bör bl. a. övervägas vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att säkerställa att resurserna för miljövard och då särskilt för tillsyn och kontroll på den regionala nivån kan användas så effektivt som möjligt och prioriteras till de mest angelägna områdena. På naturvårdsområdet bör utgångspunkten för översynen vara att naturvårdsverkets och länsstyrelsernas insatser koncentreras till de från naturvårdssynpunkt mest prioriterade arbetsuppgifterna. Utredaren bör redovisa sina förslag senast den 1 september 1987.

Med hänsyn till att naturvårdsenheternas verksamhet således är föremål för utredning bör de nu behandlade motionsyrkandena enligt utskottets mening avstyrkas av bostadsutskottet.

I motion Bo308 tar Björn Körlof (m) upp de problem som orsakas av den speciella fastighetsstrukturen i Kopparbergs län. Enligt motionären bör riksdagen ställa 500 000 kr. till länsstyrelsens förfogande för att möjliggöra genomförandet av ett program för fastighetsrationalisering. Regeringen föreslår ett belopp av 100 000 kr. för ändamålet i budgetpropositionen (prop. 1986/87:100 bil. 15).

Utskottet har erfarit att programmet för fastighetsrationalisering inom jord- och skogsbruket i Kopparbergs län ännu är i ett skede av förhandlingar med de enskilda markägarna. Utskottet är icke berett förorda någon ändring av anslaget. Bostadsutskottet bör således avstyrka motionen.

Enligt motion Bo311 av Per-Ola Eriksson (c) bör riksdagen göra ett uttalande om resurser för ett markavvattningsprojekt i Råneälvens dalgång, som ett led i ett utvecklingsprogram för älvdalen.

Utskottet har erfarit att regeringen inom ramen för ett aviserat förslag till åtgärdsprogram för Norrlandsjordbruket kommer att föreslå ett bidragssystem för täckdikningsprojekt. Den fråga som väckts genom motionsyrkandet synes icke vara tillräckligt utredd för att göras till föremål för något uttalande av riksdagen. Det torde närmast äligga berörda myndigheter att göra en bedömning av förutsättningarna för ett markavvattningsprojekt enligt de riktlinjer som skisseras i motionen. Bostadsutskottet bör med hänsyn härtill avstyrka motionen.

Stockholm den 24 mars 1987

På jordbruksutskottets vägnar

Karl Erik Olsson

Närvarande: Karl Erik Olsson (c), Grethe Lundblad (s), Arne Andersson i Ljung (m), Ove Karlsson (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Åke Selberg (s), Lennart Brunander (c), Jan Jennehag (vpk), Leif Marklund (s), Ivar Virgin (m) och Bengt Rosén (fp).

Avvikande mening

Lars Ernestam och Bengt Rosén (båda fp) anför:

Som framhålls i folktopmotionen har situationen för länsstyrelsernas naturvårdsenheter på de flesta håll blivit ohållbar sedan nya uppgifter tillkommit, samtidigt som nedskärningar skett enligt besparingsdirektiven. På många håll har lagreglerade uppgifter inte kunnat utföras. Än svårare har det varit att sköta den förebyggande miljövården. Utskottet borde mot den bakgrunden ha tillstyrkt motion Bo517 yrkande 1.

